Deo opt. max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & ſancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

QVÆSTIO MEDICA.

1340

Quodlibetariis diſputationibus manè diſcutienda in Scholis Medicorum, die Jovis 4. Decembris.

M. FRANCISCO SORAND, Doctore Medico, Præſide.

An Calculus à Caſeo?

SUAS, ne quid Homini Microcoſmo rerum naturæ deeſſet, habuit ille Latomias lapidarias, quas ſæpe neſcius condit, alitque; ſæpiùs prodit atrociſſimo cruciatu: quinimò communi gentilique Mixtis omnibus lapidoſæ concretionis teſſerâ, recenti caſeo mollior in uteri fiſcella totus ex ſe nonnunquam lapideſcit Puellus (versâ Deucalionis operâ) veram de ſe Fabulam daturus. Nulli parcit illa ætati, ſexui, tempori, regioni; latet, patet terris omnibus; tranſilit quoque Elementi ſui fines, & de Cœlo pluit. Rariorquidem toti Vegetantium familiæ, alieno potiùs vitio quàm ſuo, Zoophytis, παμφάγων animalium univerſæ genti frequentior: verùm uni penè homini ξύμφυλον, ξύντροφον incurioſi victus errore: nullâ cæteroqui Naturæ culpâ, ſequiori ſexui omnino indulgentior, Pueris, pinguique aqualiculô mollior, Juvenes, Viros, Senes, Cauſarios, pigra gracilique alvo, miſerâ macritudine Tabidos crudeliùs exercet, nullis expugnanda Lithontripticis, acidis, metallicis, quæ, neſcia recti Agyrtarum Carnificina immiti addere docta ſupplicio.

QUI primùm univerſa condidit, ſimulque miſcuit, ſtare nihil in ulla caducæ Naturæ parte ſincerum voluit ac impermixtum: συγκρίσεως, διακρίσεως, æternæ leges viceſque conſtitutæ. Hinc ab Orco in lucem, à Luce in Orcum dum commeant remeantque cuncta, fidem natalium faciunt ac repræſentant, primaque ex quibus corporantur, oſtendunt Elementa Terram & Aquam, communes omnium parentes. Ne proinde mireris Hominem in homine, velut imis Terram viſceribus, lapidem fieri. De ſubacta, mollique gleba fit ſilex: haud ſecùs ille quâ datur lapidem excoquit ſibi in Titulum ſepulchri, ejuſque tyrocinio aliud agens nullibi non, ſe adhibet & applicat. Prima rudimenta incipiſſit in ſchirrhis: format in crudis tuberculis, gangliis, ſteatomatis, ſtrumis, nodis, articulorum tophis: Numeris omnibus accuratum ſpecimen exhibet redditque in Calculis, ut in Lapidicinis pro genio ſoli, partium humorumque indolem ſecutis. Unde fungoſi, pumicoſi, grandinoſi, leves è Pulmone, Veſicula bilaria: duri, graves, læves, aſperi, ceu muſivo opere compactiles, duritie ſiliceâ, ſquammatim corticoſi è Renibus & Veſica: ſua quippe Puero μετ' ὄψιν, adulis πρὸ ὄψεως συναλγματα, variâ concretionis ſpecie, formâ, conditione.

UT lapidoſi fundi, ſic uteri vernacula infœlicitas, querelis gravis inanibus, nullâ arte redimenda venit; quidquid idcirco inſitivi hujus vitii eſt, minuere ſolùm, adſcititio providere una Medici provincia pro diverſa cauſarum æſtimatione, præſidiis idoneis diſcrimina daturi, quâ Venæ ſectione ſuperâ, inferâ, καθ' ὅλων, quâ Medicamentis accommodatis, alterantibus, benignè purgantibus: Ex integro, eo propoſito ſcopo, adhibito ſtudio curabit ille, ut à Mochlicis, Emeticis, Diureticis, omninò ſibi intelligat temperandum, neu auſit Medendi legem ullatenus dividere, quæ Hippocrati una & tota περὶ λεπτυσίας ἢ ἀπαλύνσης circunſcribitur. Cauſas quippe omnes compendio habiturus in numerato, ſi attendat Vitæ peccatis, quæ in alimentis prima, ubi hæc ὕλην ἢ δυνάμει, immodeſta, nimia, ἀπέψεμνα, craſſa, glutino ſequacis ſucci, peregrinis inimica qualitatibus, alieno paratu, quæ calori, uni coctionis artifici, parant negotium: improbum Secretricis Potentiæ eludunt laborem, robur Excretricis ſuperant & fatigant, invictâ ſubſtantiâ & qualitate ſolvunt, mole prægravant, atque ita tandem privatum cuique genium Aſſimilatricis fruſtrantur, adulteri ſucci mixturâ inquinant, demutant, corrumpunt. Tot malis futura princeps, quæ reliquarum optima, in alimento Medicina, temperata, accurataque ad Diætæ attenuantis normam, à qua rea Calculi, qualiſcumque ſit errori pronior γαλακτοληψία, ſolis à maraſmo convaleſcentibus, Pythoclis exemplo interdum permittenda ad αὐτόληψιν, lacte plurimâ aquâ diluto, quæ ſolvat præſens coaguli venenum.

ALI quidem lacte (germana illa cognataque Menſtruo alimonia) puerum edentulum providentis Naturæ temporaria gratia & indulgentia, perfectâ dentitione exoleſcit, ſecùs verſa in injuriam Aſcaridibus verminat, dum per moras jucundiſſimæ, dulcedinis illicio nocente τῷ ἐμμελεῖ beneficio cadit, coctioni perquam infeſto acore abdicatur Naturalis Officinæ veſtibulo, regeriturque caſeoſum, nonniſi gravior naturæ damno retinendum, coit ubi duritia pumicis in modum: vexat inteſtina torminibus, præfocat hypochondria, utilem prohibet annonam commeatu, arctat, clauditque animæ vias: ſi crudum, purum putum obtuleris, eò uberiore, craſſioris recrementi exagogâ futurâ quò coctius: adeò brevi momento Naturæ bona exuit, aut perdit Liquor iſte temperatiſſimus, domeſtica vitia explicat, induit, retinetque pertinaciùs aliena: etiam de fonte hauſtus, lactentium ora exulcerat, fœdat aphtis, ulcuſculis ſerpentibus, mantibus genas arat, æruginoſæ, ſplendidæque bilis proventu plurimo mordet impedita viſcera, ad omnem expeditior injuriam contrariis quibus coit ſubſtantiis, fero, caſeo, butyro, neque uno corruptionis genere, acore, nidore, inimicatur, etſi Romanorum ἀφεψάλω æſtuantibus, nitentibuſque viſceribus ſit plerumque permittenda Medicina. Ejuſdem lac χιὼν indolis: neque tamen nocendi ſuſpicione vacat, quâ laborat naturæ ſuæ forte, nedum melle, ſaccharo, ſale, aceto, menthâ, vino, aromatis conditum, emendatumque. Cacochymis, μεγαλοπλάγχνοις, Hepaticis, Vertiginoſis, Comitialibus, Neuricis, maximè omnium Calculoſis πᾶσι δῆλον. Plus tamen in butyro maleficii, minùs in fero, in Caſeoſa portione plurimùm, ex uſu comperias.

LAC ſiquidem, quamquam videatur ſpuma reſidis defæcatioriſque ſanguinis Mammarum vaſis & glandulis diligentiùs elutriati, ſuperſtite nihilominùs lentore pingui, terrenoque craſſamento, quibus maximè abundat, geminum iſtud & præcipuum alibilis ſubſtantiæ vitium τὸ ἐχίκολλον liquidò probat non poſſiſſe, etiam propiùs admotum vitæ Laribus, medioque hujus foco editum & conditum. Viden ut benè ſanis Puerperis, Nutricibus παρῳδῶντα ubera in γραῦαλίδας protinùs durantur, fidelique ſanguinis ſymbolo abeunt in ſuppuratum nullo privilegio loci, nullâ proprii caloris tutelâ. Ecce de Lactante calens, Lactentis ſuctu, calido ventre receptum, ore ſtatim redditum Lac Caſeus prodit ſpongioſa illa lactis denſitas maleficæ conſcia corruptelæ. Fit ecce αὐτόπτικον ille ſpontaneo ſeri divortio, ſimul ac in mactra Lac coacuerit, vel maturiore coagulo venenarit artificis gulæ impatientiâ. Neque de Lactis delectu quiſquam follicitior Caſei vitium caſtigaverit. Genus, ætas, tempeſtivitas, mixtura nil habet operæ pretii: communis undecunque pernicies: at ſeriùs, ociùs, huic, iſti-ve minor, indulgentior, obſcurior: valentibus uſurâ graviore, præſentariâ cæteris: Caculoſis ſummâ. In ſolidum integro nomine vitioſitatis, quæ prima Caſeo bubulo, puro, confuſaneo, inſulſo, rancido: caprillo, camelino, ovillo, equino, aſinino, remiſſior quidem, at obnoxiæ ſemper conditionis, à qua nec ὀπίαις ipſe immunis: hinc, illinc à Lactis metis ad lethi metas nec æquo pede decurritur.

Ergo Calculus à Caſeo.

F.M.P. BIBLIOTHEQUE

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Joannes Claudius Delarbre.
M. Philippus Tourbier.
M. Jacobus Deſprez.

M. Renatus Chauvel.
M. Petrus Legier.
M. Franciſcus Sorand, Præſes.

M. Joannes-Baptiſta Moreau, Sereniſſimæ Delphinæ Medicus primarius.
M. Antonius Morand.
M. Joannes Hamon.

Aſſerebat Pariſiis JOANNES POISSON, Pariſinus, Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1681.